

Eurajoen Vesiensuojeluyhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2021

YLEISKATSAUS

Pandemia-ajan poikkeusjärjestelyt jatkuivat koko toimintavuoden, mutta Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry toimi aktiivisesti vallitsevia rajoituksia ja ohjeita noudattaen.

Vapautetaan Eurajoen virrat oli toiminnan teema vuonna 2021. Kampanjalla yhdistys halusi tuoda esiin Eurajoen uhanalaisen joki- ja virtavesiluonnon. Monet virtavesien eliölajit ovat uhanalaisia. Niistä Eurajoessa tavataan mm. Itämeren lohta, meritaimenta, taimenta ja vaellussiikaa. Vaellusesteet ovat tärkein syy vaelluskalojen uhanalaisuuteen myös Eurajoessa.

Joulukuussa 2021 yhdistyksen rekisterissä oli 132 jäsentä, joista 114 oli henkilöjäseniä. Uusia jäseniä liittyi ja hyväksyttiin, mutta myös muutamia eroamisia kirjattiin. Lisäksi rekisteristä poistettiin jäseniä mm. jäsenmaksun laiminlyömisestä.

Yhdistyksen jäsenkirje lähetettiin keväällä sähköpostitse sekä sähköpostittomille kirjeenä.

Jäsenkirjeet löytyvät täältä: <https://www.evsy.fi/julkaisut/>

MITEN JOKI VOI?

Keskustelu Eurajoen häiriöherkkyydestä ja kuivien aikojen virtaaman vähäisyydestä jatkui.

Joessa havaittiin elokuussa kohonneita bakteeripitoisuuksia. Yhdistys jätti syyskuussa toimenpidehakemuksen jokiveden korkeiden bakteeripitoisuuksien alkuperän selvittämiseksi ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle, Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, Etelä-Satakunnan ympäristötoimistolle, Suomen ympäristökeskukselle ja Pyhäjärvi-instituutille.

Joulukuussa yhdistys antoi lehdistötiedotteen, jossa se kritikoi Eurajoen bakteeripitoisuuksia koskevaa viranomaistiedottamista. Se oli ollut vähäistä, vaikka joen bakteeripitoisuudet olivat olleet koholla koko syksyn. Vesiensuojeluyhdistys ilmoitti odottavansa valvovalta viranomaiselta selvitystoimia.

"Ei ole normaalia ja hyväksyttävää, että jokivesi pilaantuu pitkäksi aikaa, siinä ilmenee terveysriskejä ja veden käyttökielto haittaa sen käyttöä raakavetenä. Joen yleistynyt virkistyskäyttö sai taas kolauksen, jota ihmiset eivät unohda vaikka talvi rauhoittaa tilannetta."

Kuiva ja kuuma kesä heikensi Eurajoen uhanalaisten taimenien olosuhteita. Heinäkuussa Kauttuankoskessa havaittiin useiden aikuisten kalojen menehtyneen. Elokuussa tehdyt sähkökalastukset kuitenkin antoivat lohdullista tietoa siitä, että ainakin osa kalanpoikasista oli selviytynyt kesän tukalista oloista.

Syyskuussa toteutettiin ELY-keskuksen rahoittamat ja Pyhäjärvi-instituutin toteuttamat koskikunnostukset Paneliankoskessa ja Saharinkoskessa, lisäksi Pappilankosken kalatietä korjattiin. Vaelluskalojen vapaata kulkua pyrittiin edistämään myös kokeilemalla kalaohjuria, jolla pyritään estämään vaelluskalojen pääsy voimalaitoksen kanavaan.

HALLITUS JA KOKOUKSET

Vesiensuojeluyhdistyksen vuosikokous sekä uuden hallituksen järjestäytymiskokous oli Euran Jokigalleriassa tiistaina 13.4.2021. Koronarajoitusten takia kokous järjestettiin osittain etäyhteyksien varassa.

Seppo Varjonen jatkoi yhdistyksen puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana Jari Lainio. Muut hallituksen jäsenet olivat Heini Antola (sihteeri), Susanne Ekroth (jäsen- ja viestintäsihteeri), Jari Sepponen, Eija Kuusisto, Mika Kylänpää ja Tuukka Degerman.

Hallituksen ulkopuolella toimivat Paula Saarivuori (rahastonhoitaja) ja Jussi Aaltonen (asiantuntija) sekä myöhemmin valittuna Petteri Kankaanpää (asiantuntija).

Yhdistyksen toiminnantarkastajiksi valittiin Vesa Jalonen ja Jussi Vallin.

Hallitus kokoontui vuonna 2021 yhteensä seitsemän kertaa. Kokouksiin oli mahdollista osallistua myös TEAMS-yhteydellä. Lisäksi järjestettiin kuusi sähköpostikokousta.

TAPAHTUMAT

Tammikuussa julkaisimme sihteeri Heini Antolan valokuvaseurannan Kauttuankoskesta 2020 eri vuodenaikoina. Yhdistys käytti kuvia mm. sosiaalisessa mediassa. Kuvasarjan dokumenttiarvo nousi, kun kosken ylittävän sillan kantta uusittaessa osa puista joutui väistymään.

Virta venettä vie -valokuvanäyttely 31.3.– 21.4. toi Euran Jokigalleriaan Vesa Ala-Hakulan, Harri Nurmisen ja Kari Kataviston luontokuvia. Kuvia oli mahdollista myös lunastaa omaksi ja sillä tavoin tukea yhdistyksen Vapautetaan Eurajoen virrat -kampanjaa. Avajaisista lähetettiin Facebook-live, samoin 21. Eurajoki-melonnan paneelista toukokuussa.

21. Eurajoki-melonta vietiin kunnialla läpi lauantaina 22.5. Panelian ja Ruikan myllyn välillä sateisesta säästä välittämättä. Melonnan jälkeen myllyn pihassa *Vapautetaan Eurajoen virrat – vaellusesteet ovat historiaa* -paneelissa auringonpaiste otti voiton. Vilkasta keskustelua johti Seppo Varjonen ja kutsuttuina osallistujina olivat Kimmo Nurminen (PKV), Teija Kirkkala (Pyhäjärvi-instituutti), Petri Rannikko (Lounais-Suomen kalatalouskeskus), Virpi Sahi (SLL) ja vesirakentamisen tutkija Jukka Jormola.

Vaelluskalojen kutunousuretki järjestettiin Pappilankosken kalatien varrella 1.11. Lamppujen valossa yleisöllä oli mahdollisuus seurata siikojen ja taimenten nousua kalatielle sekä tutustua uuteen kalaohjuriin.

TALKOOTOIMINTA

Vesiensuojeluyhdistys järjesti 2021 useita talkoita sekä osallistui aktiivisesti muutamiin yhteistapahtumiin. Toukokuussa Kakkerinsuon kolmannet käsipatotalkoot sujuivat ripeästi. Rakennettavilla padoilla tukitaan luonnonsuojelualueen avo-ojia, jotta suon luonnonmukainen vesitalous paranee. Kakkerinsuon käsipadot voivat omalta osaltaan vähentää Eurajoessa riskiä ns. happamuuspiikkien syntymiseen.

Kesähelteillä torjuttiin viheliäisiä vieraslajeja yhteistyössä Pyhäjärvi-instituutin kanssa mm. Vaaniin prykissä. Talkooväkeä riitti mukavasti ja jätesäkit täyttyivät jättipalsamista. Syyskuun alussa Kiukaisissa niitettiin ja haravoitiin Wanhan Apteekin puutarha talvikuntoon.

Euran kunnan tukemaa jokisiivousta aloitettiin jo kesällä. Lokakuun lopussa jokivarren rantoja käytiin läpi kanoottia apuna käyttäen Kauttualta Kirkkosillalle asti. Täysisiä roskasäkkejä kertyi peräkäräyllinen.

Yhdistys teki talkoositoimuksen Joki-ohjelman kanssa siikojen kutualueiden kartoituksesta ja kunnostussuunnittelusta. Sovittu talkootuntimäärä täyttyi syksyn mittaan. Marraskuussa Eurajoen Irjanteella rakennettiin talkoilla 12 telkkäpönttöä.

VAIKUTTAMINEN JA KANNANOTOT

Yhdistyksellä oli oma *Vapautetaan Eurajoen virrat* -kampanja, jolla vaikutettiin mm. vaellussiian lisääntymistutkimukseen Eurajoen alajuoksulla ja Eurajoen koskikunnostuksiin sekä tehtiin jokihelmisimpukan eli raakun esiintymiskartoitusta Eurajoessa.

Yhdistys teki myös yhteistyötä viranomaisten, vesiosuuskuntien ja Eurajoen vedenkäyttäjien kanssa joen ympäristövirtaaman turvaamiseksi.

Kampanjaan kuului 1.8–31.10.2021 varainkeruu, jonka kohteena olivat Eurajoen vaelluskalakantojen elvyttäminen, virtavesikunnostukset ja kalataloudellinen hoito sekä raakkuselvityksen laatiminen.

Eurajokeen laskevien jätevedenpuhdistamojen purkuputkiluvista tehtyjen valitusten käsittely jatkui Vaasan hallinto-oikeudessa. Yhdistys antoi neljä vastaselitystä sekä yhden selvityksen.

Vesiensuojeluyhdistys antoi mielipiteen Kokemäenjoen-Saaristomerän-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmasta vuosille 2022-2027, Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmasta vuosille 2022-2027 sekä Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n pohjaveden ottamisluvasta. Lausunto annettiin Eurajoen-Lapinjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmasta.

Lausunnot löytyvät täältä: <https://www.evsy.fi/julkaisut/lausunnot/>

Lehdistötiedotteet löytyvät täältä: <https://www.evsy.fi/julkaisut/lehdistotiedotteet/>

TALOUS

Vuosikokous säilytti yhdistyksen jäsenmaksun perusyksikkönä 10 euroa. Sen suorittavat henkilöjäsenet. Muita jäsenmaksuja olivat yhdistysmaksu 30 euroa sekä kunta- ja yritysjäsenmaksu 50 euroa. Kannatusjäsenmaksu oli 100 euroa.

Euran kunta tuki yhdistyksen toimintaa yhteensä 1 100 eurolla.

Uutena muotona talouden tukemiseen jäsenmaksujen ja avustusten rinnalle tuli 2021 yhdistyksen ensimmäinen varainkeruukampanja. Elokuun alusta lokakuun loppuun jatkuneen keräyksen tuotto oli 3 185 euroa. Lahjoittajia olivat: Eurajoen kunta, Euran kunta, JVP-Eura Oy, Koneurakointi T. Kaija, Lions Club Eurajoki, Lions Club Rauma Reimari, Paneliankosken Voima Oy, Rauman kaupunki, Rauman Seudun Kalastajain Seura ry, Suomen Luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ry sekä Teollisuuden Voima Oy.

2020 perustetulle Eurajoki-tilille siirrettiin myös jo aiemmin saatuja lahjoitusvaroja Eurajoen suojelua ja tutkimuksia varten.

Vesiensuojeluyhdistyksen talous on pysynyt vakaana. Varainhankintaa on tarkoitus jatkaa.